

אליהו אילון

"תערוכות בתל-אביב" / הארץ / 20.3.64 / תע' יחיד / גלריה 220 / תל-אביב

תערוכת ציורי השמן של אליהו אילון, איש חניתה, מדגימה סגנון, או לפחות נוסחה טכנית
מגובשת. ציוריו, שלמרבתם שמות נוספים, הם למעשה קומפוזיציות מופשטות שהשמות
321 קשורים בהן בערכים רגשיים-צבעוניים ואסוציאטיביים. מבנה הציורים ערוך בכתמים
צבעוניים מעובים, המונחים על הבד בעזרת סכין ציירים. סכין הציירים גם משווה לכתם
הצבעוני את מבנהו הפנימי, אם ע"י הנחת גוונים דמויי פסיפס בתוך הכתם עצמו, או ע"י

הנחות צבע אחיד המשמשות מעין לבני בנייה לכתם. הכתמים צורות שמהם בנוי המערך הצורני הכללי, למרות היותם חופשיים למדי, נובעים מצורות גיאומטריות פשוטות יחסית שאילון הפך אותן למורכבות יותר ע"י תוספת שיניים (הדומות לשיני חומה). מבחינת נפח וחלל נתפסות כל התמונות בדרך דו-מימדית. דו-המימדיות והכתמים (גם בצורתם וגם במבנם הפנימי) מקנים למוצגים קרבה לתפיסת הפסיפס ומדגישים את הערכים הדקורטיביים. כאשר מבנה התמונה בנוי בדרך דו-מימדית, מקבלים שינויי הטקסטורה והבדלי העובי בין הנחת סכין ציירים אחת למשנה, חשיבות מבנית גדולה. חשיבות זו מודגשת שבעתים כאשר המבנה נעשה בהנחות סכין ציירים, שרגישותן פחותה מזו של משיכות מכחול. דא עקא, שאילון אינו מקפיד דיו על יחסי החומריות במבנה התמונה. במספר ציורים, כשאין הבדלים צבעוניים חריפים כמו בציורים "שלוש" (9; 10; 11), אפשר לראות תשומת לב להבדל בין גווני השחור וחומריותו. בציורים אלה ישנו גם המשחק הסביר בין שחור מבריק מול שחור מאט וצבע דק מול הנחת צבע חומרית. ברוב הציורים נשאר הצבע בעובי אחיד פחות או יותר ובמקום תחושת מבנה חומרי, יש הרגשת סתימות, דחיסות והחנקה של הבד. הערכים הדקורטיביים אינם נפגמים מזה, אך הרגישות הציורית מתקפחת. מבחינת מבנה בולט הציור "קסטיליה", הערוך בצורה פחות סתמית ובו מגיע גם הצבע האדום לביטוי מלא יותר.